

Iz sveta tišine

Letnik XXXIX, št. 10, oktober 2018 | ISSN 1318-139

**Mednarodni teden gluhih
Dan odprtih vrat Hiše slovenskega
znakovnega jezika
Dostopnost tehnologije in okolja osebam
z okvaro sluha
Razpis za uporabo počitniških apartmajev za
ohranjanje zdravja in rehabilitacijo oseb
z okvaro sluha**

Obvestilo uredniškega odbora

Pred vami je oktobrska številka glasila Iz sveta tišine, v kateri boste našli zanimivosti iz življenja gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom. Prejšnja številka je bila posvečena izobraževanju oseb z okvaro sluha, tokratno številko pa posvečamo praznovanju mednarodnega dneva gluhih, ki je letos potekalo 15. septembra pod motom Z znakovnim jezikom smo vključeni. Organizatorja prireditve, Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije in Mestno društvo gluhih Ljubljana, ki je proslavilo tudi 20-letnico delovanja, sta pripravila bogat program slavnostne akademije, ki je potekala pred Mestno hišo v Ljubljani. V glasilu najdete poleg rednih rubrik tudi veliko koristnih in zanimivih informacij.

Glasilo Iz sveta tišine pripomore h kulturni istovetnosti in zgodovini gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom, zato so vsi prispevki zelo pomembni.

Vljudno vas vabimo, da soustvarjate naše glasilo Iz sveta tišine. Svoje prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov: urednistvo.ist@zveza-gns.si.

Če se vam zdi naše glasilo zanimivo in ga želite brezplačno prejemati, nam pišite na e-naslov: urednistvo.ist@zveza-gns.si ali pa svoje ime, priimek ter naslov sporočite na naslov: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana.

Glasilo IST je dosegljivo tudi v virtualni obliki, na naslovu: www.zveza-gns.si.

Uredništvo

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) ter Ministrstvo za kulturo. Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Pošiljanje pisanega in slikovnega gradiva za glasilo IST

Prijazna spodbuda našim piscem

BESEDILNE DATOTEKE

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnil, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

SLIKOVNE PRILOGE

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije posnete s fotoaparatom, izberite nastavitve kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304).

Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavitve kakovosti slike črko L (Large). Tovrstne fotografije so običajno v formatu .jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu jpg. Če nimate kakovostnega optičnega bralnika, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB.

Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument, ampak jih pripnite k svoji elektronski pošti.

Fotografije in besedila, ki ne ustrezajo navodilom, bomo prisiljeni zavrnil, oziroma jih objaviti brez fotografij.

Nekatere pomembne informacije iz časopisa pripravljamo tudi v slovenskem znakovnem jeziku (SZJ). Pri nekaterih člankih v glasilu Iz sveta tišine boste našli QR-kodo in z nameščeno aplikacijo Slovar SZJ si boste lahko članek ogledali na mobilnih napravah v obliki videoposnetka v SZJ. Bralnik QR-kode je dostopen na aplikaciji slovarja SZJ. Navodila za prenos aplikacije in uporabo QR-kode so napisana na strani 16. Ker so videoposnetki namenjeni gluhim uporabnikom SZJ, niso opremljeni z zvokom. Želimo vam prijetno branje.

Uredništvo

Izdajatelj: Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, Ljubljana, telefon: 01/500 15 00, telefaks: 01/500 15 22 **Spletna stran:** www.zveza-gns.si **Urednik:** Adem Jahjefendić, urednistvo.ist@zveza-gns.si **Uredniški odbor:** Franc Forštner, Aleksandra Rijavec Škerl, Tine Jenko **Lektorica:** Darka Tepina Podgoršek **Oblikovanje:** ARTMEDIA **Tisk:** Tiskarna DTP. Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne izražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva in ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo. Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografije na naslovnici: Mednarodni dan gluhih **Foto:** Sašo Letonja in Yeremie Pierre Noir

Uvodnik

Svetovna zveza gluhih je leta 1958 sprejela svetovno manifestacijo mednarodni dan gluhih, ki ga je v letu 2011 razširila v mednarodni teden gluhih. Letos gluhi po svetu mednarodni teden praznujejo od 23. do 29. septembra pod motom **Z znakovnim jezikom smo vključeni**. V tem času se gluhi po vsem svetu zberejo in zaznamujejo svoj praznik.

Na mednarodni dan oz. teden gluhih želijo gluhi opozoriti javnost nase, na nevidno invalidnost – gluhoto – in na svoje težave, s katerimi se srečujejo v vsakodnevem življenju. Zato organizirajo prireditve, pohode, kampanje in srečanja, kjer se predstavljajo različne aktualne teme, na katere želijo gluhi opozoriti na lokalni in nacionalni ravni. Ta teden je posvečen tudi solidarnosti med gluhi in njihovimi podporniki ter spodbujanju obsega pravic gluhih.

15. septembra smo se predstavniki Zveze društev gluhih in naglušnih (ZDGNS), predstavniki trinajstih društev iz vse Slovenije in njihovi člani zbrali v Ljubljani, da bi proslavili mednarodni dan gluhih in 20-letnico delovanja Mestnega društva gluhih Ljubljana. Ob tej priložnosti njegovim članom iskreno čestitamo.

Različne prireditve so sicer potekale ves september. ZDGNS je tudi letos skupaj z Rdečim križem že tretje leto organiziral krvodajalsko akcijo, na kateri so lahko gluhi darovali kri. V sredo, 19. 9., pa smo na sedežu ZDGNS na Drenikovi 24 v Ljubljani organizirali dan odprtih vrat Hiše slovenskega znakovnega jezika. Poleg tega je Organizacija združenih narodov letos razglasila prvi mednarodni dan znakovnih jezikov, ki je uradno 23. septembra. Ob tej priložnosti so večletno sodelovanje ZDGNS s Planinsko zvezo Slovenije obogatili s posebnim dogodkom Gluhi strežejo v planinskih kočah, ki je potekalo 22. in 23. septembra.

V svetu je približno sedem milijonov gluhih, vendar nimajo vsi enako priznanih pravic. Kljub spreje-

tim predpisom, ratifikacijam konvencij, zakonov in podzakonskih aktov o pravicah invalidov se številne pravice v praksi ne izvajajo. Čeprav so človekove pravice univerzalne in pripadajo vsem, ne glede na spol, nacionalno ali etnično pripadnost, barvo kože, vero, jezik ali kateri koli drug status, kot so invalidnost ali gluhot, gluhi še vedno niso enakovredni na vseh družbenih področjih.

Žal so pravice gluhih pogosto prezrte, zlasti v državah v razvoju. Družbeni predsodki in ovire preprečujejo, da bi gluhi uživali vse človekove pravice; glavna ovira gluhih je pomanjkanje priznavanja, sprejemanja in uporabe znakovnega jezika na vseh področjih življenja, pa tudi pomanjkanje spoštovanja kulturne in jezikovne identitete gluhih.

Samo približno en do dva odstotka gluhih na svetu se lahko izobražuje v znakovnem jeziku, žal pa je gluhim v Sloveniji kljub zakonu ta pravica še vedno kratena. Sprašujem se, zakaj država invalidov ne spodbuja in jim ne omogoča enakopravnega položaja v družbi, temveč še tisto peščico, ki si želi boljše prihodnosti in boljše izobrazbe, potiska nazaj na socialno dno. Sprašujem se tudi, ali gluhi res niso vredni dostojnega življenja, izobrazbe in enakosti v družbi. Vsi govorijo, da smo že splavali iz gospodarske krize, zelo malo pa se nas zaveda, da smo še zmeraj zelo globoko v krizi vrednot.

Vlada je za dan slovenskega znakovnega jezika pred leti razglasila 14. november. Na ta dan bodo gluhi obiskali državni zbor in izročili pobudo za spremembo ustave, da bi bil znakovni jezik uvrščen med uradne jezike. Največja rana je namreč znakovni jezik, saj bi z njegovim priznavanjem lahko rešili težave pri izobraževanju in zaposlovanju gluhih v Sloveniji, opozarja predsednik ZDGNS Mladen Veršič.

Adem Jahjefendić

S sekretarjeve mize

»Ne sledite že prehojeni poti.
Raje utrite svojo in za seboj pustite sled.« (neznani avtor)

Skupnost centrov za socialno delo izvedla usposabljanje članov strokovnih komisij po zakonu o osebni asistenci

Skupnost je z namenom, da se Zakon o osebni asistenci začne izvajati s 1. 1. 2019, izvedla usposabljanje za nove člane strokovnih komisij. S tem je že izpolnjen pogoj, da lahko osebe začnejo oddajati vloge za osebno asistenco in tudi za komunikacijski dodatek. Veseli me, da je tudi med našimi strokovnimi delavci nekaj članov teh komisij.

Tiskovna konferenca ob mednarodnem dnevu gluhih

V prostore Mestnega društva gluhih Ljubljana smo povabili številne medije in jim predstavili mednarodni dan gluhih ter številne aktivnosti v septembru. Zaradi dobrega sodelovanja z mediji so o nas pisali v številnih medijskih objavah.

Predstavitve programa mednarodnega dneva gluhih in akcije Gluhi strežejo

Mednarodni dan gluhih in 20-letnica Mestnega društva gluhih Ljubljana

Praznovali smo oba dogodka, ki sta bila v javnosti in med udeleženci zelo lepo sprejeta. Veselita nas

lepa udeležba in bogat kulturni program pred Mestno hišo Ljubljana. Iskreno čestitam Mestnemu društvu gluhih za lepo organizacijo in čudovit dan z vsemi spremljajočimi dejavnostmi.

Letos so se ob mednarodnem tednu gluhi, naglušni, gluhoslepi, njihovi sorodniki in prijatelji zbrali v Ljubljani.

Meri Möderndorfer – prejemnica posebnega priznanja ZDGNS

V sklopu mednarodnega dneva gluhih je ZDGNS poudarila posebno vlogo Meri Möderndorfer, ki je vse svoje življenje zagovarjala pomen znakovnega jezika in pravice gluhih, naglušnih in gluhoslepih. Priznanje ne more odtehtati vsega truda, časa in energije, ki ga je vložila Meri Möderndorfer, pa vendarle naj bo to znamenje globokega spoštovanja za minulo delo in spodbuda, da še naprej ostane aktivna med nami.

Podelitev posebnega priznanja dolgoletni borki za priznanje SZJ

Mednarodni dan pismenosti in nacionalni mesec skupnega branja z ZDGNS

V sklopu obeh dogodkov smo z Društvom pisateljev Slovenije v počastitev mednarodnega dne-

va pismenosti in nacionalnega meseca skupnega branja v RS organizirali posebno prireditev, katere namen je dvig bralne kulture in bralne pismenosti med gluhi. Dogodek je bil ob mednarodnem dnevu gluhih pred ljubljansko mestno hišo. Ervin Fritz je recitiral iz svoje pesniške zbirke Vrane s tolmačenjem v slovenski znakovni jezik. Predstavila ga je predsednica Društva slovenskih pisateljev, dr. Aksinja Kermauner.

Ervin Fritz v družbi Aksinje Kermauner, predsednice Društva slovenskih pisateljev

Konferenca ZDGNS o dostopnosti informacij in komunikacij

Na ZDGNS smo organizirali posebno konferenco o dostopnosti s številnimi kompetentnimi strokovnjaki z različnih področij. Predavatelji so predstavili tehnološke rešitve iz tujine, pravne vidike ter novosti z RTV Slovenija. Navzoči sta bili direktorici direktorata za medije in za invalide. Bogat program smo končali s prav tako bogato razpravo. Zagotovo je dostopnost do informacij in komunikacij temeljnega pomena za dobro informiranost in opolnomočenje vsakega posameznika ter pravica, ki si jo mora izboriti tudi vsak posameznik.

Udeleženci konference o dostopnosti, ki je potekala na ZDGNS

Projekcije kratkih filmov z avdiodeskripcijo za slepe ter podnapisi za gluhe in naglušne v Kino Šiška

Kino Šiška je organiziral projekcijo kratkih slovenskih filmov. Z dogodkom so želeli ustvariti nov pogled na kratki film in ga približati senzornim invalidom. S tem pripomorejo k socialni vključenosti, enakopravnosti in sprejemanju drugačnosti.

Mednarodni dan znakovnih jezikov – Dan odprtih vrat Hiše slovenskega znakovnega jezika na ZDGNS

Ob prvem mednarodnem dnevu znakovnih jezikov smo organizirali Dan odprtih vrat Hiše SZJ na ZDGNS. Predstavili smo slovar SZJ, pravljice in didaktične igre v SZJ, svetovalni center s preizkusom tehničnih pripomočkov, aplikacijo zgodovine na ZDGNS, studio Spletne TV ter vse številne druge aktivnosti, povezane z razvojem SZJ.

Otroci so si z navdušenjem ogledali pravljico v znakovnem jeziku Zmajček in morska deklica.

Evropski dan jezikov – Pri-ročna videoslovnica SZJ

Na ZDGNS poteka projekt raziskovanja in zapisovanja slovnice SZJ. Organizirali smo tiskovno kon-

Dr. Matic Pavlič

ferenco, na katero smo povabili vse deležnike s področju dela SZJ, ter jim predstavili potek dela pri projektu izdelave Pri-ročne videoslovnice SZJ. Ob tem smo tudi izvedli predavanje Pomen slovnice SZJ dr. Matica Pavliča.

Mednarodni dan prevajanja in tolmačenja – gledališka predstava Frankenstein v SZJ

Gledališka skupina Tihe stopinje je uprizorila gledališko igro Frankenstein in s tem v javnosti kar najlepše podprla mednarodni dan tolmačenja.

Prizor iz gledališke predstave

Inštitut za slovenski znakovni jezik – certificiranje znanja SZJ na podlagi CEFR (A1-C2)

Projekt slovnice SZJ je odprl nove možnosti in priložnosti za razvoj SZJ. Več kot dve leti je trajalo, da je skupina strokovnjakov pod vodstvom dr. Matica Pavliča pripravila naloge za certificiranje. V kratkem bomo razpisali roke za preverjanje, s tem pa bodo lahko kandidati prejeli prve certifikate na podlagi SEJO oz. CEFR.

Krvodajalska akcija ZDGNS in Rdečega križa Slovenija

Vsako leto se nadaljuje krvodajalska akcija ZDGNS in društev v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije. Izredno nas veseli, da vsako leto pridobimo novega rednega krvodajalca. V Sloveniji potrebujemo povprečno vsak dan približno 350 krvodajalcev, da se lahko pokrijejo dnevne potrebe po krvi.

Kri darujejo tudi gluhi.

Gluhi strežejo v planinskih kočah

Planinska zveza Slovenije oz. Odbor Planinstva za invalide/OPP sta v počastitev mednarodnega dne gluhih organizirala akcijo Gluhi strežejo v desetih planinskih kočah. Kljub slabšemu vremenu so se

Prostovoljci in pobudniki akcije Gluhi strežejo v planinskih kočah

številni prostovoljci preizkusili v delu v planinskih kočah. Prejeli smo številne pozitivne informacije in prepričani smo, da so vsi pohodniki tisti konec tedna hribe in gore doživeli malo drugače. Verjamemo, da jim bodo ti spomini ostali trajno v spominu, in se zahvaljujemo vsem prostovoljcem in sodelavcem Odbora PZS ter tudi številnim gluhim in naglušnim prostovoljcem in predstavnikom društev za uspešno akcijo.

Matjaž Juhart

Mednarodni teden gluhih

Osebe z okvaro sluha v Sloveniji organizirano delujejo že od leta 1931, tako da velja Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) za eno najstarejših invalidskih organizacij v Sloveniji. Je reprezentativna invalidska organizacija za osebe z okvaro sluha (gluhe, naglušne, gluhoslepe, osebe s polžkovim vsadkom) na državni ravni. Vanjo je vključenih 13 lokalnih društev, ki imajo prav tako status invalidske organizacije in status društva v javnem interesu. Zveza je tudi članica Evropske in Svetovne zveze gluhih, ki je leta 1958 sprejela svetovno manifestacijo mednarodni dan gluhih, ki je prerasel v mednarodni teden gluhih.

Gluhi po vsem svetu že več desetletij praznujejo svoj dan. Za mednarodni teden gluhih so izbrali zadnji teden v septembru. Ob tem želijo opozoriti bližnjo in širšo javnost o nevidni invalidnosti – gluhoti, ki jih še vedno vse prepogosto odriva iz družabnega in socialnega življenja slišče družbe.

Letos so se ob mednarodnem tednu gluhi, naglušni, gluhoslepi, njihovi sorodniki in prijatelji zbrali v Ljubljani, kjer je Mestno društvo gluhih praznovalo tudi 20-letnico svojega delovanja. Letošnja osrednja prireditev in spremljajoči kulturni program sta potekala v središču našega glavnega mesta, na Mestnem trgu pred ljubljansko mestno hišo. Organizatorji so želeli, da gluhi vstopajo v javno življenje in se predstavijo širši javnosti, zato je osrednja prireditev ob mednarodnem dnevu gluhih potekala na prostem, cilj pa je bil privabiti čim več ljudi, da se ustavijo za minuto ali dve, in jih tako opozoriti, da gluhi živijo tukaj, z nami.

Mestno društvo gluhih Ljubljana je na stojnici mimoidočim in udeležencem prireditve predstavilo svoje delovanje in v dopoldanskem času organiziralo likovno delavnico pod vodstvom akademskega slikarja mag. Nikolaja Vogla, ki je tudi predse-

Mag. Nikolaj Vogel, predsednik MDGL

dnik Mestnega društva gluhih Ljubljana. ZDGNS je v sodelovanju z društvom slovenskih pisateljev v akciji Nacionalni mesec skupnega branja predstavila pesniško zbirko Vrane slovenskega pesnika Ervina Fritza s prevodom v slovenski znakovni jezik. Slavnostna akademija se je začela z Zdravljico, ki so jo v znakovnem jeziku odpeli učenci OŠ Božidarja Jakca iz Štepanjskega naselja.

Uvodne besede so pripadle častnemu pokrovitelju, županu Mestne občine Ljubljana Zoranu Janковиću, ki je slikovito in prisrčno opisal dolgoletno sodelovanje z Mestnim društvom gluhih Ljubljana in prostorske težave, s katerimi so se spoprijemali in jih skupaj reševali. Poudaril je, da imajo gluhi v njegovem srcu posebno mesto. Mestnemu društvu gluhih Ljubljana je ob njihovem jubileju čestital in predstavnikom društva izročil protokolarno darilo Mestne občine Ljubljana, kipec ljubljanskega zmaja.

Predsednik ZDGNS Mladen Veršič

V nadaljevanju je zbrane pozdravil predsednik ZDGNS Mladen Veršič in poudaril, da je mednarodni teden gluhih letos v marsičem prelomen. Moto mednarodnega dne in Svetovne zveze gluhih je **Z znakovnim jezikom smo vključeni**, ki potrjuje osnovno potrebno, da gluhi potrebujejo svoj jezik, to je slovenski znakovni jezik. Brez njega ni kulture gluhih, ni njihove identitete in ni gluhih. V letu 2018 še vedno ne razumemo, zakaj Republika Slovenija vse do danes še vedno ni priznala znakovnega jezika kot uradnega jezika gluhih državljanov Slovenije. Zato se gluhi otroci ne morejo enakovredno izobraževati in po šolanju konkurirati na trgu dela. Ali veste, da gluhi otrok, vključen v redno šolo, ne more, če bi želel, imeti tolmača za vse ure pouka? O kakšni šoli potem govorimo v sodobni socialni

in pravni državi, ki ji rečemo Republika Slovenija? Niti to, da se je slovenski znakovni jezik letos vpisal v register nesnovne kulturne dediščine v Republiki Sloveniji, državnim uradnikom ne zadošča. Kaj moramo še narediti, da pride do tega priznanja, in ali se bo še naprej nadaljevala jezikovna neenakopravnost nad gluhih? S temi besedami je predsednik ZDGNS Mladen Veršič ob mednarodnem dnevu gluhih v svojem nagovoru predstavil težave, s katerimi se srečujejo gluhi v Sloveniji.

Po drugi strani pa smo lahko zadovoljni, da smo pred kratkim videli, kako se uveljavlja zakonodaja na področju športa invalidov in kako so vrhunski gluhi športniki, ki nastopajo na igrah deaflympics, izenačeni z olimpijci neinvalidi. Še posebej pa smo lahko zadovoljni s sprejetjem Zakona o osebni asistenci ter Pravilnika o Osebni asistenci ter dopoljne Liste tehničnih pripomočkov za gluhe, naglušne, osebe s polževim vsadkom in osebe z gluhoslepoto. S 1. 1. 2019 lahko gluhi in gluhoslepi uveljavljajo komunikacijski dodatek, kar je eden največjih dosežkov našega skupnega dela v zgodovini obstoja ZDGNS. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije bo skupaj z vami nadaljevala svoje poslanstvo na področju zakonodaje in še naprej prepričevala državo, saj je že analiza državne skrbi pokazala, da so pravice gluhih in oseb z okvaro sluha med vsemi invalidi najslabše. To žal dokazuje tudi izobrazbena raven in socialno-ekonomski status gluhih oseb, je na koncu še dodal predsednik zveze.

Zbrane je pozdravil tudi predsednik Mestnega društva gluhih Ljubljana, mag. Nikolaj Vogel. V prostorih MDGL v Cankarjevi 9 se srečujejo gluhi, naglušni, gluhoslepi in osebe s polževim vsadkom vseh generacij. Društvo kot izvajalec posebnih socialnih programov s svojim delovanjem skrbi, da se osebe z okvaro sluha lažje vključujejo v vsakdanje življenje in delo. Zaradi okvare sluha imajo gluhi, naglušni, gluhoslepi in uporabniki polževega vsadka največje težave pri sporazumevanju in komunikaciji z okoljem, v katerem živijo, se izobražujejo, delajo ali preživljajo prosti čas. Posebni socialni programi, ki se izvajajo v društvu, so namenjeni uporabnikom, ki jih soustvarjajo in v njih sami aktivno sodelujejo. Programi, ki se izvajajo, so odraz njihove oviranosti, saj je temeljni cilj združevanja ustvarjanje pogojev za popolno vključenost oseb z okvaro sluha in graditev skupne prihodnosti za dostopno družbo osebam z okvaro sluha. V društvu lahko najdejo vse tisto, kar pogrešajo v sliščem svetu. Prav zato je društvo svojim članom tudi drugi dom. Brez društva je življenje invalidov sluha, ki so iz različnih razlogov prikrajšani, izredno oteženo. Društvo je kraj, kjer se družijo s sebi enakimi, je dom številnim po-

sameznikom in družinam ter prostor, za katerega vedo, da lahko s strokovno službo društva poiščejo ustrezno pomoč za njihove številne izzive, težave in ovire, je na slavnostni akademiji delovanje društva opisal njen predsednik mag. Nikolaj Vogel.

Sledil je bogat kulturni program, v katerem so se predstavili gluhi in naglušni plesalci; z recitali iz romana Ivana Cankarja Hiša Marije Pomočnice so se pridružili praznovanju Cankarjevega leta, s krajšo gledališko igro, ki je nastala pod taktirko gluhe režiserke Jelene Bolšedonove, pa se je predstavila tudi kulturna sekcija gluhih in naglušnih članov Mestnega društva gluhih Ljubljana.

Praznovanje mednarodnega dneva gluhih je bilo polno pozitivne energije, organizatorji so ga pripravili z občutkom in veliko pozitivne energije, ki jo ponujajo in sejejo vsakemu, ki vstopi v njihovo društvo, pri njih poišče strokovno pomoč ali se vključuje v njihove programe, saj je društvo drugi dom njenih uporabnikov. In to vzdušje je bilo občutiti tudi na prireditvi.

Podelitev častnega priznanja Meri Möderndorfer

Sklepno dejanje slavnostne akademije je bila podelitev častnega priznanja Meri Möderndorfer, dolgoletni predsednici, ki je bila tudi med ustanovitelji mestnega društva, in eni prvih bork za uveljavitev in prepoznavnost znakovnega jezika. Na pobudo predsednika ZDGNS Mladena Veršiča je prejela posebno častno priznanje za zasluge pri dolgoletnem delu, dosežkih in razvoju zveze in društva. V zahvali predsednikoma zveze in društva se je v svojem imenu in v imenu vseh gluhih v Sloveniji zahvalila ZDGNS za dosežke in dolgoletno vztrajno delo na področju pravic, ki jih je zvezi uspelo v zakonodaji izboriti za gluhe. Predvsem je poudarila zadnjo izbojevano pravico, in sicer komunikacijski dodatek, za katerega se je zveza borila dolgo vrsto let.

Adem Jahjefendić

Poezija Ervina Fritza prvič tolmačena v slovenski znakovni jezik

V sklopu praznovanja letošnjega mednarodnega dneva gluhih, ki sta ga 15. septembra 2018 organizirala Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije ter Mestno društvo gluhih Ljubljana, je pod okriljem nacionalnega meseca skupnega branja 2018 potekal tudi bralni dogodek.

Ervin Fritz, pesnik in dolgoletni dramaturg na Radiu Slovenija in nekoč tudi na Televiziji Slovenija, je na Mestnem trgu v Ljubljani prebiral izbrane pesmi iz zbirke *Vrane*, ki so bile sočasno tolmačene v slovenski znakovni jezik.

Pesmi je v brani besedi s sodelovanjem tolmačke SZJ predstavil sam Ervin Fritz.

Avtor zbirke *Vrane* je z navdušenjem povedal, da je prebiral na najlepšem ljubljanskem trgu, takoj za Robbovim vodnjakom, in tukaj so se razplahutale njegove vrane, ki so seveda pesniške vrane, ki jih ni bilo videti. Ampak tokrat so imele prav poseben polet, ker so se, poleg tega da so bile slišne, pretvarjale tudi v znakovni jezik. Pravzaprav v jezik, ki ga ni slišati, ker je bil namenjen tistim, ki ne slišijo. »Tukaj na trgu se jih je zbralo precej in upam, da so se vključili v našo jato in da so imeli kaj posebej vranjega od tega. Vrane so nastajale v dveh gnezdih. Enkrat tam v prejšnjem stoletju, leta 1993, potem pa spet leta 2007. In se jih je nabralo za eno takšno knjižico, ki je razprodana – Vran ni mogoče kupiti, upam, da bodo kaj kmalu spet na trgu. Zdajle, ko sem jih prebiral, se mi je zdelo, da v teh letih, odkar so v knjigi, niso izgubile preveč perja,« je še dejal pesnik Ervin Fritz.

Mojca Korenjak, tolmačka v slovenski znakovni jezik, je povedala, da svoje delo opravlja že več kot 15 let in tolmači zelo različne stvari. Ampak tolmačenje poezije je nekaj posebnega. Nekaj pesmi je sicer že tolmačila, ampak tako kot je ob tej priložnosti, je bilo tudi zanjo prvič.

Številne ustanove s področja bralne kulture in razvoja bralne pismenosti, ki v Sloveniji že desetletja pripravljajo različne programe in dejavnosti za vse generacije – takšne so Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Andragoški center Republike Slovenije, Javna agencija za knjigo RS in številne druge – z **nacionalnim mesecem skupnega branja** začenjajo skupno delovanje, s katerim bodo vse do konca leta 2018 opozarjale na vlogo in pomen branja.

»V sklopu nacionalnega meseca skupnega branja, katerega pobudnik je pod motom *Beremo skupaj* tudi Društvo slovenskih pisateljev, sem se – ker se vse življenje ukvarjam z ljudmi s posebnimi potrebami – spomnila, da *Beremo skupaj* pomeni tudi, da berejo gluhi, da berejo slepi,« je povedala Aksinja Kermauner, predsednica Društva slovenskih pisateljev. In zato so se lotili serije dogodkov, pri katerih bodo uveljavljeni pisatelji, pesniki brali gluhim, slepim in ljudem z motnjami v duševnem razvoju ter njihovim družinam. »Mislim, da smo začeli nekaj zelo pomembnega, vsaj ob praznovanju mednarodnega dneva gluhih se mi je zdelo tako, ko sem videla, kako ljudje gledajo, poslušajo, gledajo tolmačko, ki je ves čas tolmačila v slovenski znakovni jezik. Moramo gledati širše. Ne gre samo za to, da berejo tisti, ki uživajo pri branju, ampak da okužimo, če lahko uporabim to besedo, še druge. In jim ponudimo tudi možnost. Možnosti pa doslej ni bilo veliko, je še poudarila Aksinja Kermauner.

Sočasno s tovrstnimi dogodki na podlagi Nacionalne strategije za razvoj bralne pismenosti nastaja **nacionalna mreža, katere cilj je dvig bralne kulture in bralne pismenosti vseh prebivalcev** v Sloveniji, slovenskem zamejstvu in med Slovenci po svetu. Prvi nacionalni mesec skupnega branja je sicer potekal od mednarodnega dne pismenosti **8. septembra 2018 in se bo končal 8. oktobra 2018** s sklenitvijo letošnjega tedna otroka.

Kaja Kokot Žanič

Dan odprtih vrat Hiše slovenskega znakovnega jezika

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) si prizadeva za priznanje slovenskega znakovnega jezika kot uradnega jezika gluhih v ustavi. V zvezi poudarjajo tudi pomen videoslovnice tega jezika, zato so odprli vrata svoje Hiše slovenskega znakovnega jezika, kjer so ves dan potekale različne dejavnosti z namenom ozaveščanja o slovenskem znakovnem jeziku.

Dr. Matic Pavlič je predstavil projekt Pri-ročne videoslovnice slovenskega znakovnega jezika.

Slovnico razvija **dr. Matic Pavlič** skupaj z drugimi strokovnjaki, sodelujejo pa tudi gluhi uporabniki. Po Pavličevih navedbah uporabniki nekega jezika slovnice v resnici ne potrebujejo, saj se od staršev že v otroštvu naučijo jezika. Drugače pa je po njegovih besedah pri gluhih, ki se znakovnega jezika niso samodejno naučili od staršev. Skupnost gluhih želijo po njegovem pojasnilu spodbuditi, da prevzamejo odgovornost za svoj jezik. Slovnica bo prvi opis slovenskega znakovnega jezika, ki ne bo napisan v slovenščini, ampak odkretan na prosto dostopnih posnetkih. Namenjena bo gluhim kretalcem, da spoznajo svoj jezik; pa tudi gluhim, ki maternega jezika niso nikoli zares usvojili. Obenem pa bo uporabna tudi za samostojno učenje in poučevanje v šolah ter na tečajih slovenskega znakovnega jezika. Projekt Pri-ročne videoslovnice slovenskega znakovnega jezika izvaja ZDGNS ob sofinanciranju Republike Slovenije in Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada.

Današnja predstavitev videoslovnice je bila ena od dogodkov zveze, ki jih organizirajo ob različ-

nih mednarodnih dnevih v tem času. V nedeljo bo denimo mednarodni dan znakovnih jezikov, začel pa se bo tudi mednarodni teden gluhih. Različne dogodke bodo prirejali vse do dneva slovenskega znakovnega jezika 14. novembra, ko bodo v Državni zbor RS vložili pobudo za spremembo ustave, da bi slovenski znakovni jezik postal uradni jezik. Tako bi Slovenija po Avstriji, Madžarski, Finski in Portugalski postala peta država, ki bi to storila, je povedal **Matjaž Juhart**.

Slovenski znakovni jezik postaja med otroki in mladostniki čedalje bolj priljubljen. Radi se učijo prstne abecede in spoznavaajo posamezne kretnje. Nedavno je Hišo slovenskega znakovnega jezika napolnil tudi otroški smeh. Ogledali so si pravljici v slovenskem znakovnem jeziku Zmajček in morska deklica in Kuža pazi, se naučili enoročno abecedo in se spoznali z osnovami znakovnega jezika, barvali pobarvanke in poslušali pesmice v slovenskem znakovnem jeziku.

Predstavili smo delo ZDGNS na področju slovenskega znakovnega jezika in drugih področjih.

Obiskovalci so lahko obiskali tudi Svetovalni center, ki deluje v okviru Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. Ogledali so si delovanje Spletne TV (www.gluhi.si) in njeno medijsko produkcijo, ki jo soustvarjajo gluhi in naglušni.

mag. Tina Grošelj

Dostopnost tehnologije in okolja osebam z okvaro sluha

V četrtek, 13. septembra 2018, je v sklopu praznovanju mednarodnega dneva gluhih Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) organizirala posvet z naslovom Dostopnejše tehnologije in okolja za gluhe, naglušne, gluhoslepe in osebe s polževim vsadkom.

Ker je tema izjemno aktualna in pomembna tudi za posameznike z okvaro sluha, je ZDGNS na posvet povabila vse pomembne institucije in posameznike, ki na tem področju delujejo, zagotavljajo dostopnost ali sodelujejo pri pripravi in implementaciji ustrezne zakonodaje.

Zbrane je najprej pozdravil sekretar zveze Matjaž Juhart, ki je vse udeležence seznanil s tem, da bo posvet tolmačen v slovenski znakovni jezik, da je prostor opremljen s slušno zanko in da je na posvetu zagotovljeno tudi neposredno pretvarjanje govora v tekst. S tem so bili zagotovljeni vsi pogoji, da je bil posvet dostopen tudi vsem osebam z okvaro sluha.

Dr. Igor Šoltes

Ker se nam evropski poslanec **dr. Igor Šoltes** žal ni mogel pridružiti na posvetu, je zbrane pozdravil z videonagovorom in poudaril, da sta naša dolžnost in odgovornost, da si prizadevamo za dostojanstvo, pravice in blaginjo vseh delov naše družbe, zlasti najranjlivejših. Ni težava takrat, ko je treba zaveze zapisati na papir, težave se pojavijo, ko je treba zapisane zaveze v praksi tudi uresničiti, pri tem pa se še vedno pre pogosto pojavlja praznina med zapisanim in izvedenim, je težave predstavil Šoltes. V nadaljevanju je spregovoril o aktu o dostopnosti, ki je pomemben dokument, za katerega upa, da bo kmalu tudi sprejet. Predstavil je tudi

delo in trud, vložen v pripravo, zahtevna pogajanja, da je akt potrdil Evropski parlament, trenutno pa potekajo dolgotrajna usklajevanja med Evropsko komisijo, Evropskim parlamentom in Evropskim svetom. Pri svojem delu se trudi, da bi končno besedilo pokrilo čim več potreb in odstranilo številne ovire, ki se v pojavljajo praksi. Uspelo jim je izboljšati prvotni predlog, ki ni bil najbolj popoln, a se pogajanja še nadaljujejo. Ključni namen omenjenega dokumenta pa je, da omogoči boljši dostop do produktov in storitev vsem invalidom in ranljivim skupinam.

Akt o dostopnosti določa skupne zahteve glede dostopnosti za nekatere ključne proizvode in storitve, da se invalidom na ravni EU omogoči polna udeležba v družbi. Zajeti proizvodi in storitve so bili skrbno izbrani v posvetovanju z državljani, organizacijami civilne družbe in podjetji. Vključujejo bankomate in bančne storitve, osebne računalnike, telefone in televizijsko opremo, telefonske in avdiovizualne storitve, prevoz, e-knjige in e-trgovino.

V Evropi je približno 80 milijonov invalidov, med katerimi so tudi osebe z okvaro sluha, zato je poseben poudarek v omenjenem dokumentu tudi na informacijski tehnologiji, ki je bistvenega pomena za odpravo komunikacijskih ovir pri dostopnosti in doseganju enakopravnega položaja osebe z okvaro sluha. Na tem področju je še vedno preveč diskriminacije, kar je treba čim prej odpraviti, je poudaril evropski poslanec. Zahvalil pa se je tudi ZDGNS in njenemu predsedniku za nenehno angažiranje na področju dostopnosti, ki je doslej zmeraj obrodilo sadove.

O novi tehnologiji na področju dostopnosti za osebe z okvaro sluha je spregovoril **dr. Matjaž Debevc**, ki je predstavnik ZDGNS v ekspertni skupini za dostopnost pri Svetovni zvezi gluhih. Uvodoma se je dotaknil zakonodaje in standardov, ki urejajo dostopnost izdelkov in storitev na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije. V nadaljevanju je predstavil tehnične pripomočke, ki olajšajo poslušanje in jih država že delno sofinancira po zakonu ZIMI, ter omenil pretvarjanje govora v tekst, ki ga je na posvetu tudi zagotovila ZDGNS, in tehnologijo podnaslavljanja v kinu.

Dr. Matjaž Debevc

Ob koncu je predstavil vizijo in razvoj komunikacijskih tehnologij, ki se usmerjajo v univerzalno oblikovanje spletnih strani, elektronske naprave in e-gradiva, ter poudaril pomembno vlogo klicnega centra z možnostjo naročanja videotolmačenja na daljavo. Omenil je dostopnost TV-programa z možnostjo podnapisov in tolmača na zahtevo. Predstavil je tudi prednosti in slabosti videokonferenčnih sistemov in tekstovnih sporočil s sprotnim prikazom pisanja teksta. V tehnologijah razvijajočih se dostopnosti je govoril o tolmačih avatarjih, branju podnapisov s pametnimi očali, omenil je 3D-holograme, ki govorijo v znakovnem jeziku, in sistem pametne hiše, kjer se vsa opozorila prenašajo na pametno uro ali drugo prenosno napravo, tudi ko nas ni doma. Prav tako je pohvalil ZDGNS za izvedbo posveta, na katerem je bila zagotovljena vsa dostopnost, ki je predpisana in omenjena v navodilih za pripravo srečanj, dostopnih za osebe z okvaro sluha.

Politiko dostopnosti in pravne okvirje je navzočim predstavil **dr. Dušan Caf**, nekdanji predsednik sveta za elektronske komunikacije, ki zdaj deluje v forumu za digitalno družbo in v okviru Inštituta Digitas sodeluje v mednarodnih telesih, ki so prepoznala dostopnost za eno od ključnih tem. V svoji predstavitvi je predstavil ključno zakonodajo, ki ureja dostopnost za osebe z okvaro sluha. Prav tako je pojasnil, kakšen je mednarodni pravni okvir, kako

Dr. Dušan Caf

se prenaša v pravni red in kako se obveznosti na področju dostopnosti uveljavljajo v praksi. Poudaril je, da je temeljni in najvišji akt v državi Ustava Republike Slovenije, ki določa, da se človekove pravice neposredno uresničujejo na podlagi ustave. Državni organi in zasebni sektor so dolžni zagotavljati človekove pravice in temeljne svoboščine.

Pravice do informacij in lastnega jezika so opredeljene že v ustavi, ki v 39. členu določa dostop do informacij in obveščeniosti, 62. člen pa govori o pravici do uporabe svojega jezika in pisave, kar je za gluhe znakovni jezik. Zakoni morajo biti pisani v skladu s splošnimi načeli ustave in mednarodnega prava. Vsi zakoni v Republiki Sloveniji, ki so bili sprejeti po ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov, morajo biti z njo v skladu. Mednarodna konvencija je mednarodna pogodba, ki jo je Slovenija sprejela in ratificirala, vendar ta dokument ne velja avtomatsko, velja le, kadar se neka zakonodaja sklicuje na ta dokument. Konvencija pa bi morala imeti neposredno veljavo, je poudaril dr. Caf. Načelo dostopnosti je zaveza države, ki jo mora zagotavljati, saj je to temeljna človekova pravica, tako kot tudi pravice invalidov do storitev, pravica do svobode izražanja, obveščanja in sodelovanja v kulturnem življenju. To velja tudi za elektronske medije, TV-program in filme. Dostopnost avdiostoritev, kot jih ponujajo televizije, odprti podnapisi, teletekst, tolmačenje v znakovni jezik in zvočni opisi, so stalen problem sedanje zakonodaje, ker zakonodaja samo določa dostopne formate, ne pa natančne opredelitve ali zaveze, kaj je treba zagotoviti. Konvencija o pravicah invalidov poudarja, da je treba opravljati učinkovit nadzor nad izvajanjem pravic in stalno opozarjati na potrebe, pomanjkljivosti in kršitve, je v svoji predstavitvi še povedal dr. Caf.

Konvencijo o pravicah invalidov s poudarkom na njenem 9. členu, ki govori o dostopnosti, je predstavil **Borut Sever** iz Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije. Že uvodoma se je zahvalil ZDGNS za dobro skupno delo in sodelovanje pri

Borut Sever

pripravi poročila o izvajanju pravic Konvencije, ki je bilo predstavljeno v Ženevi pri odboru za pravice invalidov. Ta odbor spremlja nadzor izvajanja Konvencije v vseh državah ter zahteva periodična poročila, in glede na ta poročila so letos obravnavali Slovenijo in izdali sklepe ter ugotovitve, v katerih so zavezujoča priporočila, ki jih država mora izpolniti.

Države, ki so sprejele konvencijo, morajo invalidom omogočiti neodvisno življenje in polno sodelovanje na vseh področjih življenja, tako da sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi invalidom zagotovijo, da imajo enako kot drugi dostop do fizičnega okolja, prevoza, informacij in komunikacij, z informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami in sistemi vred, ter do drugih objektov, naprav in storitev, ki so namenjene javnosti ali se zanjo opravljajo v mestu in na podeželju. Borut Sever je predstavil ukrepe, ki jih mora država izvesti in ki zajemajo prepoznavanje ter odpravljanje ovir pri dostopnosti, predvsem pa je poudaril, kaj morajo ti ukrepi odpraviti. Poudaril je, da je konvencija na področju pravnega reda, ki ureja dostopnost, zelo posebna, saj združuje tako stavbe, ceste, prevozna sredstva kot druge notranje in zunanje prilagoditve ter opremo, tudi v šolah, stanovanjskih zgradbah, zdravstvenih ustanovah in na delovnih mestih ter informacijske, komunikacijske in druge storitve, tudi elektronske storitve in pomoč v nujnih primerih, česar do sprejema konvencije ni zajemal noben mednarodni pravni akt. Poudaril je tudi, da se mora zagotoviti izobraževanje v slovenskem znakovnem jeziku gluhih otrokom in da ima Slovenija dokaj dobro zakonodajo, le poskrbeti je treba za njeno izvajanje.

Mag. Mateja Vodeb

Po kratkem odmoru je dostopnost programov Javnega zavoda RTV Slovenija predstavila **mag. Mateja Vodeb** iz Službe za dostopnost in koordinatorka invalidskih vsebin. Predstavila je podatke in načine zagotavljanja programskih vsebin zavoda in poudarila, da se na RTV Slovenija trudijo ponuditi še več vsebin za osebe z okvaro sluha tako s tolma-

čem kot tudi s podnapisi. V prihodnje pa si želi, da bi skupaj našli rešitev in poiskali ponudnika, ki bi razvil programsko opremo za pretvarjanje govora v tekstovno obliko za lažje zagotavljanje podnapisov tako televizijskega kot tudi radijskega programa za osebe z okvaro sluha.

Izzive dostopnosti z vidika medijske zakonodaje je zbranim predstavila **Tamara Vonta**, direktorica Direktorata za medije pri Ministrstvu za kulturo. Predstavila je zakon o medijih in njegova določila, ki se nanašajo na dostopnost medijskih vsebin, ter opozorila na pomanjkljivosti zakonodaje, za katero se tudi sama zaveda, da jo je nujno treba spremeniti. Opozorila je, da se o področju dostopnosti za osebe z okvaro sluha veliko premalo govori in bere, zato tudi prihaja do težav. Poudarila je tudi, da se kot državljanica zaveda, kaj je prav, in prav zato ne more razumeti, zakaj so nekatere stvari tako narobe. Predvsem pa je ob koncu opozorila, da je treba medijske vsebine zagotoviti v znakovnem jeziku in s podnapisi in v to z zakonodajo zavezati vse ponudnike teh vsebin. Prenos evropskih direktiv v slovensko zakonodajo jasno opredeljuje, da je za invalide vida in sluga treba zagotoviti njim ustrezno dostopnost, je ob koncu poudarila Tamara Vonta.

Tamara Vonta, direktorica Direktorata za medije pri Ministrstvu za kulturo

Po razpravi so si bili vsi udeleženci posveta enotni, da je na tem področju še veliko dela in žal tudi zaprtih vrat, ki jih bo treba odpreti za izboljšanje dostopnosti za osebe z okvaro sluha. Osebe z okvaro sluha si predvsem želijo enakopraven položaj v družbi, ključno pri zagotavljanju enakosti pa je dostop do informacij. Vsekakor je treba v državi zakonodajo prilagoditi in uskladiti ne le z Konvencijo o pravicah invalidov, ampak tudi glede na potrebe, ki se kažejo v praksi, in tako, da je zagotovljena dostopnost vsem invalidom in ranljivim skupinam. Predvsem pa, da država in njene ustanove končno prepoznajo slovenski znakovni jezik kot materni jezik gluhih.

Adem Jahjefendić

Postopek in kriteriji za uveljavljanje pravic do osebne asistencije in komunikacijskega dodatka

Osebna asistenca je zbir storitev, ki ljudem, ki v vsakdanjem življenju potrebujejo pomoč drugega, omogoča neodvisno in bolj kakovostno življenje. Storitve so prilagojene konkretnim potrebam posameznega uporabnika oziroma uporabnice, njegovim oziroma njenim sposobnostim, željam, pričakovanjem in življenjskim razmeram.

Pravico do osebne asistencije in način njenega uveljavljanja urejata Zakon o osebni asistenci (v nadaljevanju: zakon) in Pravilnik o osebni asistenci (v nadaljevanju: pravilnik).

Do osebne asistencije je ne glede na njegov oziroma njen dohodek in premoženje upravičen vlagatelj ali vlagateljica, ki:

- zaradi invalidnosti potrebuje pomoč pri opravljanju aktivnosti, vezanih na samostojno osebno in družinsko življenje, vključevanje v okolje, izobraževanje in zaposlitev;
- je državljanica oziroma državljan RS s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji ali tujec ali tujka, ki ima stalno prebivališče v RS;
- je stara oziroma star od 18 do 65 let;
- živi ali bi želela oziroma želel živeti v samostojnem ali skupnem gospodinjstvu zunaj celodnevne institucionalne oskrbe in
- potrebuje pomoč **najmanj 30 ur tedensko**.

Če je vlagateljica oziroma vlagatelj imel pravico do osebne asistencije pred dopolnjenim 65. letom starosti, je lahko upravičen do osebne asistencije tudi po tem, ko dopolni to starost.

Vlogo za pravico do osebne asistencije vlagateljica oziroma vlagatelj ali njegova zakonita zastopnica oziroma zastopnik vložijo na krajevno pristojnem centru za socialno delo. Obrazec vloge ni predpisan, je pa objavljen na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na povezavi: http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/invalidi_vzv/osebna_asistenca/.

Komunikacijski dodatek je pravica, ki se lahko dodeli gluhi, slepi ali gluhoslepi osebi, ki izmed storitev osebne asistencije potrebuje zgolj pomoč pri komunikaciji in spremstvu.

Kot dokazilo o gluhoti se šteje izvid zdravnika otorinolaringologa, da ima uporabnik najmanj 95-odstotno izgubo sluha po Fowlerju.

Kot dokazilo o slepoti se šteje izvid okulista, da ima uporabnik 3., 4. ali 5. kategorijo slepote ali slabovidnosti po definiciji slepote.

Kot dokazilo o gluhoslepoti se štejeta izvid zdravnika okulista, da ima uporabnik 1., 2., 3., 4. ali 5. kategorijo slepote ali slabovidnosti po definiciji slepote in slabovidnosti, in izvid zdravnika otorinolaringologa, da ima najmanj 50-odstotno izgubo sluha po Fowlerju.

Upravičenka oziroma upravičenec do komunikacijskega dodatka se lahko odloči za:

- uveljavljanje osebne asistencije v obsegu do 30 ur na mesec;

(To pomeni, da posameznica oziroma posameznik lahko uveljavlja bodisi 2 uri bodisi največ 30 ur na mesec, odvisno od tega, koliko pomoči potrebuje. Če je upravičen do prejemanja dodatka za pomoč in postrežbo oziroma do drugih denarnih prejemkov zaradi potrebe po tuji negi in pomoči, mora polovico navedenega prejemka prispevati za izvajanje storitve.)

ali

- denarno nadomestilo v višini dodatka za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb, ki je določen v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje in trenutno znaša 146,06 EUR.

Vlogo za pravico do komunikacijskega dodatka vlagateljica oziroma vlagatelj ali njegova zakonita zastopnica oziroma zastopnik vložijo na krajevno pristojnem centru za socialno delo. Obrazec vloge ni predpisan, je pa objavljen na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na povezavi: http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/invalidi_vzv/osebna_asistenca/.

O pravici do osebne asistencije (številu ur in vsebini) odloči center za socialno delo na podlagi mnenja strokovne komisije. Imenovanje komisije je do 31. 12. 2019 naloga Skupnosti centrov za socialno delo. Komisija je dvočlanska in imenovana s seznama izvedencev in izvedenk, na kateri so strokovnjakinje in strokovnjaki s področja socialnega varstva, zdravstva ter predstavnice in predstavniki po vrsti invalidnosti.

Pri načinu komunikacije z gluhoslepimi je bistven individualen pristop.

Izvajalci osebne asistencije

Uporabnica oziroma uporabnik ali njegova zakonita zastopnica oziroma zastopnik za izvajanje pravice do osebne asistencije izbere izvajalca osebne asistencije izmed izvajalcev osebne asistencije, ki so vpisani v register izvajalcev osebne asistencije in ki bo objavljen na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

Osebno asistenco kot nepridobitno dejavnost lahko izvajajo nevladne organizacije, javni zavodi in samostojni podjetniki na podlagi odločbe ministrstva.

Vlagatelj za pridobitev statusa izvajalca osebne asistencije in za vpis v register izvajalcev osebne asistencije vloži vlogo na ministrstvu.

Ministrstvo z izvajalcem osebne asistencije sklene pogodbo.

Izvajalci osebne asistencije morajo za uporabnike zagotavljati osebno asistenco v skladu z odločbo in izvedbenim načrtom. Uporabnik in izvajalec osebne asistencije skupaj izbereta osebnega asistenta.

Izvajalec osebne asistencije mora prav tako organizirati program usposabljanja za uporabnice oziroma uporabnike ali zakonite zastopnice oziroma zastopnike, za katere izvajajo osebno asistenco. Osnovno usposabljanje za uporabnice oziroma uporabnike ali zakonite zastopnice in zastopnike traja vsaj šest ur. Pred začetkom izvajanja osebne asistencije uporabnica ali uporabnik ali zakoniti zastopnik opravita vsaj štiri ure praktičnega usposabljanja z osebnimi asistentkami in asistenti, ki jih je izbral.

Udeležba v osnovnem programu usposabljanja uporabnic oziroma uporabnikov je za uporabnice ali uporabnike ali zakonite zastopnike brezplačna.

Zakon o osebni asistenci se začne uporabljati 1. januarja 2019. Do takrat se izvajajo programi za samostojno oziroma samostojnejše življenje invalidov in programi za izvajanje storitev osebne asistencije za invalide.

Vir:

- <http://www.mddsz.gov.si/>, **Zakon o osebni asistenci, Uradni list RS, št. 10/20017 in št. 31/2018, Pravilnik o osebni asistenci, Uradni list RS, št. 57/2018.**

Povzel: Adem Jahjefendić

Slovar SZJ na družbenem omrežju

Slovar slovenskega znakovnega jezika ima aktivno stran na družbenem omrežju Facebook, kjer si lahko ogledate nove kretnje, ki nastajajo in jih razvijajo v skupini za razvoj slovenskega znakovnega jezika, ki deluje na Inštitutu za razvoj SZJ pri Zvezi

društev gluhih in naglušnih Slovenije. Najdete nas na spletni povezavi www.facebook.com/szjsi.

Tečaj slovenskega znakovnega jezika

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije organizira

- začetne in nadaljevalne tečaje slovenskega znakovnega jezika od I. do V. stopnje.

Tečaji so namenjeni vsem, ki se želijo srečati s slovenskim znakovnim jezikom in s tem tudi s kulturo in načinom življenja gluhih oseb.

Tečaji potekajo na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije.

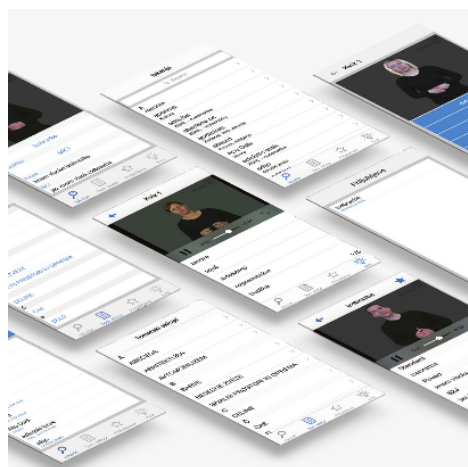
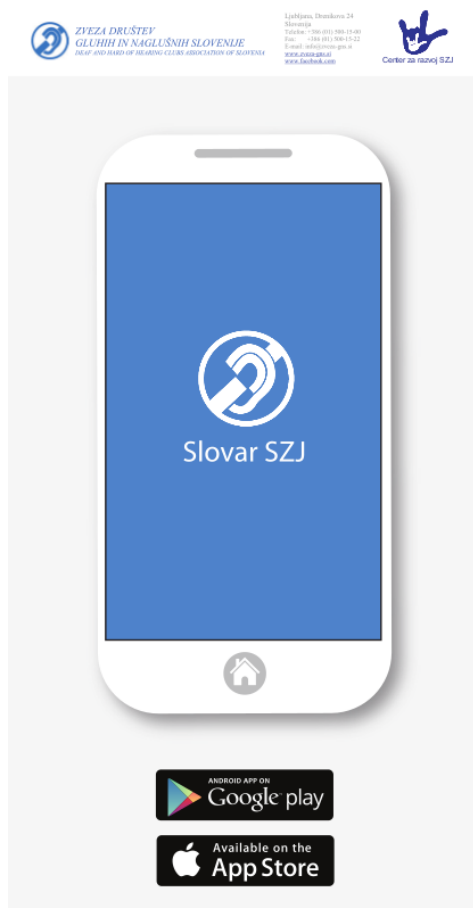
Prijavnica za tečaj je na voljo na: <http://www.zveza-gns.si/slovar-slovenskega-znakovnega-jezika/prijavnica-na-tecaj-szj/>.

QR-koda

Z mobilno aplikacijo Slovar SZJ si lahko zdaj ogledate videoposnetke v SZJ z uporabo optičnega čitalca QR-kod. Uporaba QR-čitalca je preprosta:

Korak 1 – Zaženite mobilno aplikacijo Slovar SZJ ter v meniju izberite QR (spodaj desno).

Korak 2 – Mobilni aparat usmerite na določeno QR-kodo na listu glasila IST.

ČITALEC QR KOD

Namesti aplikacijo

Poskeniraj QR kodo

Predvajaj video

1

2

3

Brezplačni tečaj slovenskega znakovnega jezika za osebe z okvaro sluha

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije organizira:

- začetni tečaj slovenskega znakovnega jezika in
- nadaljevalni tečaj slovenskega znakovnega jezika.

Tečaji so namenjeni vsem tistim osebam z okvaro sluha, ki se želijo seznaniti s slovenskim znakovnim jezikom in s tem tudi s kulturo in načinom življenja gluhih oseb.

Tečaj bo potekal na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije. Prijavite se lahko na e-naslovu:

aleksandra.rijavec@zveza-gns.si,

kjer lahko dobite tudi več informacij v zvezi z izvajanjem brezplačnih tečajev, in po pošti.

Prijavnica na brezplačni tečaj slovenskega znakovnega jezika za osebe z okvaro sluha

Prijavljam se na brezplačni **ZAČETNI/NADALJEVALNI** (ustrezno obkrožite) tečaj slovenskega znakovnega jezika. Nosilec napotnice:

Ime in priimek: _____

Datum in kraj rojstva: _____

Naslov: _____

Poštna številka in pošta: _____

Tel.: _____

E-naslov: _____

Status: gluh   naglušen   polžev vsadek

Tečaj bo potekal v prostorih Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije na Drenikovi 24 v Ljubljani.

Kraj in datum:

Podpis:

_____

_____

Brezplačni tečaj mednarodne kretnje za gluhe osebe

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije organizira:

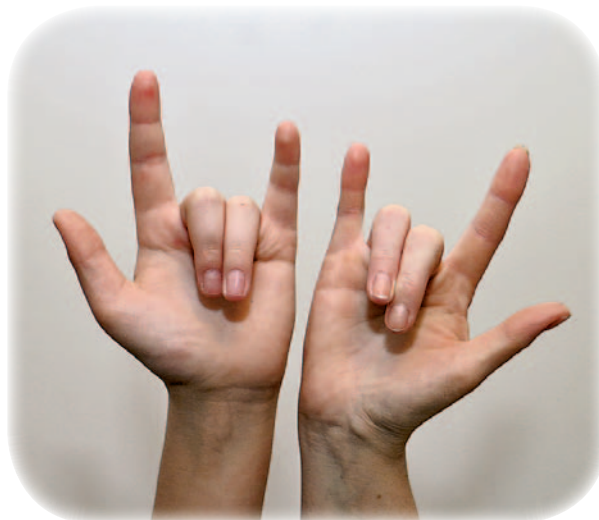
- začetni tečaj mednarodne kretnje in
- nadaljevalni tečaj mednarodne kretnje.

Tečaji so namenjeni vsem tistim gluhim uporabnikom, ki aktivno uporabljajo slovenski znakovni jezik in se želijo seznaniti z mednarodno kretnjo in s tem tudi s kulturo in načinom življenja gluhih oseb po svetu.

Tečaj bo potekal na Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije. Prijavite se lahko na e-naslovu:

aleksandra.rijavec@zveza-gns.si,

kjer lahko dobite tudi več informacij v zvezi z izvajanjem brezplačnih tečajev, in po pošti.

Prijavnica na brezplačni tečaj mednarodne kretnje za gluhe osebe

Prijavljam se na brezplačni **ZAČETNI/NADALJEVALNI** (ustrezno obkrožite) tečaj mednarodne kretnje. Nosilec napotnice:

Ime in priimek: _____

Datum in kraj rojstva: _____

Naslov: _____

Poštna številka in pošta: _____

Tel.: _____

E-naslov: _____

Tečaj bo potekal v prostorih Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije na Drenikovi 24 v Ljubljani.

Kraj in datum:

_____

Podpis:

_____

Gluih strežejo v planinskih kočah

Vseslovenska prostovoljska akcija, ki povezuje, razblinja strah in podira stereotipe.

Srečala sta se dva svetova, svet gluhih in svet sliščih, ki sta pravzaprav en sam svet – ki sta v tej akciji postala en sam svet –, in upamo, da tako ostalo.

Želja gluhih je, da bi bili sprejeti. Veliko jim pomeni, da so lahko pokazali, da lahko delajo, da znajo, da zmorejo.

Pričakovanje in vznemirjenje prostovoljcev pred akcijo je bilo veliko.

Gluhe je včasih tudi strah govoriti.

23. september je bil razglašen za mednarodni dan znakovnih jezikov.

Od ideje do 22. in 23. septembra, ko se je vse skupaj začelo, je minilo celo leto. Na pilotnem usposabljanju planinstvo za invalide/OPP je Miloš Ganič med odmorom rekeln, da bi gluhi lahko stregli v kočah. Zvečer so se že zbirali predloge za koče, v katerih bi to potekalo. Po prvem srečanju delovne skupine za pripravo je akcija dobivala podobo. Potovala je od zbiranja predlogov, načrtovanja, preverjanja in kreiranje poteka do novih kretenj slovenskega znakovnega jezika za področje planinstva. Skupina je bila sestavljena iz sliščih in gluhih, tolmačka pa je skrbela, da je bila komunikacija neovirana.

Najava dogodka je bila konec aprila, na dan projekcije filma o Valentinu Staniču <https://www.pzs.si/novice.php?pid=12558>.

V začetku septembra so imeli prostovoljci skrbno pripravljeno usposabljanje, ki je trajalo ves dan in potekalo v sproščenem in igrivem vzdušju.

Akcijo smo ustvarjali skupaj z ZDGNS, podprli pa so jo tudi mediji.

Tudi osebe v kočah je imelo usposabljanje in spoznavanje znakovnega jezika. Nekateri so vzeli izziv zelo resno in tekoče odkretali vse, kar je bilo na jedilniku.

V soboto, 22. septembra 2018, se je ob 10.30 akcija v kočah začela z govorcami in govorkami, ki so dodali svojo noto. Začelo se je slavnostno, s kančkom domačnosti in vznemirjenja. Čutilo se je, da je na vrsti pomemben dogodek in da bosta naslednja dva dneva res nekaj posebnega. Pa še kako pravi je bil ta občutek!

Naslov ne zaobjame vsega, kar akcija obsega. Poleg strežbe vključuje animacijo, spoznavanje načina življenja gluhih in učenje znakovnega jezika. Dela so se lotili zagnano, vestno in odgovorno. Uporabili so svojo iznajdljivost in se prilagodili spremembam. V skupini je vsak prispeval svoj del k uspehu sobotnega in nedeljskega dogajanja.

Delo je bilo porazdeljeno. Med seboj so si pomagali, v ospredju je bilo sodelovanje. Čeravno se zdi preprosto, je v samo delo vpletenih veliko različnih posameznih nalog. Trije prostovoljci so delali v strežbi, dva sta skrbela za animacijo in učenje znakovnega jezika, tolmačka pa sta bdela nad dogajanjem, da je vse potekalo gladko, in pristopila s tolmačenjem, če se je zataknilo. Obiskovalce je zanimalo, kako naročiti v znakovnem jeziku. Povprašali so tudi o življenju gluhih. Otroke je zanimalo, zakaj nič ne slišijo, kako postaneš gluhi in ali se da to popraviti. Manjši so prste urili z znakovnim jezikom, večji pa tudi z enoročno abecedo. Hitro

so ujeli kretnje in starše spraševali, ali vedo, kaj pomenijo. Pri mizi so pozneje sami poskušali enoročno abecedo – res jih je pritegnilo.

Prišlo je veliko gluhih obiskovalcev, ki so bili navdušeni, da so lahko naročali v znakovnem jeziku. Počutili so se domače in sprejete. Bili so sproščeni in nihče ni sedel za mizo osamljen, ampak so vsakega povabili medse. Nekateri so prvič in samo zaradi akcije obiskali kočice in se podali v planinske vode. Ker so bili radovedni, kako se sporazumevati v znakovnem jeziku.

Pred planinskim domom Zelenica je bilo že zjutraj veselo.

Za našo akcijo so se zelo zanimali tudi onkraj naših meja, tako da smo bili veseli obiska planincev iz tujine.

V pomoč je bil tudi komunikacijski valjček, ki je na mizah z navodili vred čakal obiskovalce. Če so ga postavili z modro stranjo navzgor, je pomenilo, da naročajo. Tako so natakarji videli, da jih čaka delo. Po prejemu naročila so valjček položili na mizo vodoravno – v tem položaju valjček sporoča: uživam. Če so postavili valjček z modro barvo navzgor, je pomenilo, da želijo plačati. Eden od gostov je pripomnil, da bi takšen valjček potrebovali tudi drugod v gostilnah.

Skrbno so pripravili plakate z vsebino kretenj in prednostmi znakovnega jezika, obvestilo o fotografem natečaju Vključujoči v gorah in plakat ob mednarodnem dnevu znakovnega jezika.

Prostovoljci so delali v planinskih kočah, v katerih je dišalo po čaju, domačnosti in planinski sproščenosti. Največ pa jim je pomenil pogovor med sliščimi in gluhih. Po prvih negotovih poizkusih so se opogumili in pristopili do gostov z nasmehom in prijazno gesto dobrodošlice.

Dobro je bilo, da so gluhi pokazali, da obstajajo, in da so sliščiji videli kulturo gluhih. Na začetku so bili malo boječi, pozneje pa so se sprostili in z veseljem opravljali delo natakarja. Ob koncu so se težko poslovili, saj bi še kar ostali malo dlje, vsekakor pa bi radi akcijo še ponovili.

Prostovoljci so našli svoje sanje; delali so za točilnim pultom, kar so si od nekdaj želeli.

In kakšni so bili vtisi prostovoljcev? »Veliko se je dogajalo, dotaknilo se me je. Gluhi so bili na kočah čisto drugačni, bolj sproščeni in bolj so se povezali med sabo.«

»Planinci so v koči doživeli tišino, kar mi je zelo manjkalo.«

»Med planinci je bilo živahno.«

Udeleženci akcije v planinskem domu dr. Franca Goloba na Čemšeniški planini

»Zelo ponosen sem na ekipo, na sodelovanje. Hvala! Veliko smo se naučili. Odkrito in odprto ste pokazali, kako se dela, ter nam zaupali tako odgovorno delo. Koče so nam na stežaj odprle vrata. Treba je biti samozavesten, da pokažemo sliščim, da smo pogumni, da sprejmemo odgovornost – za prihodnost. Ta akcija nas je naučila, da se nam ni treba skrivati, ampak da moramo pogumno pokazati, da smo sposobni.«

Moto akcije »biti inkluziven« je odseval na vsakem koraku akcije.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nas podprli.

Želimo vam varen korak!

Jurček Nowwak

Praznovanje mednarodnega dneva gluhih ob 20-letnici obstoja Mestnega društva gluhih Ljubljana

Svetovna organizacija gluhih (WFD), ustanovljena leta 1951 v Rimu, je na svojem kongresu leta 1959 sprejela svetovno manifestacijo mednarodni dan gluhih, ki ga gluhi povsod po svetu proslavljajo tretjo soboto v septembru. Tokratni 59. mednarodni dan gluhih je bil v Ljubljani in je sovpadal z 20-letnico delovanja Mestnega društva gluhih Ljubljana.

Moto te prireditve je Z znakovnim jezikom smo vsi vključeni!

Že pred začetkom slavnostne akademije so pred ljubljansko mestno hišo potekale delavnice slovenskega znakovnega jezika in likovna delavnica. Na odru je znani slovenski pesnik Ervin Fritz pripravil recital v čast Cankarjevega leta. Njegove recitacije je tolmačila tolmačka slovenskega znakovnega jezika Mojca Korenjak in navdušil je marsikaterega gledalca.

Slavnostna akademija pred mestno hišo v Ljubljani

V soboto, 15. septembra, je pod častnim pokroviteljstvom ljubljanskega župana Zorana Jankovića pri Robbovem vodnjaku pred mestno hišo potekala slavnostna akademija. Mestno društvo gluhih Ljubljana je v sodelovanju z Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije prvič izkoristilo priložnost pri organizaciji prireditve na javnem in odprtem prostoru in promoviralo status znakovnih jezikov in pravice oseb z okvaro sluha, kot so gluhi, naglušni, gluhoslepi in osebe z polževim vsadkom. S tem je tudi želelo prikazati, da so tudi del javne odprte družbe v vsem svetu, in opozarjati na problematiko odprtosti, značilnosti pogovora med slišječimi in osebami z okvaro sluha.

Slavnostna akademija se je začela s slovensko himno, ki so jo v znakovnem jeziku kretali slišječji učenci 3. razreda osnovne šole Božidarja Jakca. Po slovenski himni je voditeljica Mojca Mavec, ki je celotno prireditev povezovala, najavila ljubljanskega župana Zorana Jankovića. V svojem govoru je omenil nepozaben, prisrčen in ganljiv sprejem pri odprtju prostorov v Cankarjevi ulici, ko so gluhi in naglušni sami obnovili prostore. Ker je Mestno društvo gluhih Ljubljane ostalo brez prostorov zaradi denacionalizacije v Trubarjevi ulici, sta se takratna predsednica MDGL Meri Möderndorfer in sekretarka Indira Vehbić obrnili na ljubljanskega župana. Župan je poudaril svojo filozofijo, da gluhi in naglušni živimo skupaj, zato spoštujemo vse različnosti. Na oder je povabil predsednika Mestnega društva gluhih Ljubljana Nikolaja Vogla in mu ob jubileju društva podaril kipec ljubljanskega zmaja, simbola Ljubljane. Predsednik MDGL se mu je iskreno zahvalil za spominsko darilo, ki bo krasil prostore društva. Sledil je nastop pevke Katje Bergant, ki je pesem Makova polja odpela in odkretala v znakovnem jeziku. Spremljal jo je kitarist Gušti. Na vajah pred nastopom jo je za to pesem kretnje naučila tolmačka znakovnega jezika Karin Brumen.

Meri Möderndorfer prejela častno priznanje

Nagovor predsednika ZDGNS Mladena Veršiča je bil povezan s praznovanjem mednarodnega dneva gluhih in naznanitvijo dneva svetovnih znakovnih jezikov, ki bo 23. septembra za vedno razglašen v svetu.

V zadnjem nagovoru je predsednik MDGL Nikolaj Vogel vse navzoče prisrčno pozdravil in jim čestital ob mednarodnem prazniku in tudi ob 20-letnici društva ter orisal začetek ustanovitve društva do danes.

Kulturna sekcija MDGL

Kulturna sekcija MDGL je v sestavi igralcev Boštjana in Bojane Hren, Milice Razlag, Janeza in njenih otrok Špele in Primoža Rotarja, Špele Uršič Andres in Laure Golčar ter z režiserko Jeleno Bolšedenovo odigrala kratko gledališko predstavo o tem, kako se je razvijala zgodovina znakovnega jezika v kretnjah od leta 1900 do danes, in navdušila celotno občinstvo.

Mestno društvo gluhih Ljubljana je ob 20-letnici delovanja iz rok župana prejelo protokolarno darilo Mestne občine Ljubljana, kipec ljubljanskega zmaja.

Vrhunec slavnostne akademije je bila na predlog predsednika ZDGNS Mladena Veršiča podelitev naslova častna članica ZDGNS soustanoviteljici MDGL Meri Möderndorfer. Naziv ji je podelil predsednik ZDGNS Mladen Veršič, v imenu MDGL pa ji je predsednik mestnega društva Nikolaj Vogel v zahvalo podaril šopek rož in ji čestital za naziv.

Sledile so še čestitke sekretarja ZDGNS Matjaža Juharta in sekretarke MDGL Indire Vehbić. Meri Möderndorfer se je ob laskavem nazivu in šopku zahvalila vsem navzočim in jih na kratko nagovorila. Povedala je, da je bila zelo presenečena ob tej podelitvi, in se zahvalila vsem, ki so se na njeni poti borili za priznanje slovenskega znakovnega jezika.

Za konec slavnostne akademije je folklorna skupina gluhih Veselje iz MDGL zaplesala gorenjski folklorni ples pod vodstvom Marjana Puclja in dveh harmonikarjev.

Izobraževanje gluhih nekoč in danes

Slavnostni akademiji je sledilo družabno srečanje s kosilom v hotelu Austria Trend, kjer se je tudi nadaljeval krajši kulturni program. Povezovalc je bil Robert Žlajpah, vodja kulturne sekcije MDGL. Seveda ni manjkalo dobre glasbe, ko je pevka Katica Bergant odpela dve pesmi, eno ob spremljavi kitarista Tineta Jenka in drugo ob spremljavi Guštija, s katerim je še enkrat zapela prvo pesem na slavnostni akademiji. Vmes si je 12 slovenskih društev in ZDGNS z organizatorjem prireditve ob mednarodnem dnevu gluhih in 20-letnici MDGL izmenjalo protokolarna darila. Ob koncu kulturnega programa je šest prostovoljk Mestnega društva gluhih Ljubljana v kretnjah odpelo pesem Dan ljubezni, za konec mednarodnega dneva gluhih pa je še enkrat zaplesala folklorna skupina Veselje. Za svoj drugi ples so gluhi folkloristi izbrali naključne udeležence in zaplesali v ritmu folklore.

Vsem udeležencem naj prireditve ob mednarodnem dnevu gluhih ostane v lepem spominu, saj je bila prvič organizirana na javnem in odprtem prostoru in opozorila, da so gluhi del širše javnosti in bolj odprti do slišče javnosti kot nasprotno.

Robert Žlajpah
Foto: Yermie Pierre Noir

Poslovilno druženje z Janjo

V Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih Velenja smo se v sredo, 22. 8. 2018, družili z Janjo Krajnc in se nato od nje poslovili.

Janja je prišla v društvo pred dvema letoma nadomeščat sekretarko Urško, ki je odšla na porodniški dopust. Mene je Janjina odločitev, da zamenja delovno okolje, presenetila, saj sem bil z njenim delom v društvu, vestnostjo, natančnostjo in zanesljivostjo kot predsednik zelo zadovoljen. Ni ji bilo težko poprijeti za nobeno delo, ki je bilo potrebno za nemoteno delovanje in videz društva. Ves čas dela, ki ga je opravljala, je skrbela, da sva skupaj do potankosti pripravila vse potrebno za vsako delavnico, predavanje, aktivnosti, da je izvedba potekala brez težav. V času njenega dela v društvu je bilo veliko izvedenega za boljše poslovanje in urejenost društva. Vedno je imela čas za zalivanje rožic in za pogovor o delu in za člane. Članicam in članom se je prikupila z nasmeškom in vedno dobro voljo ter prijetnim stiskom roke. Postala je del velike družine v društvu in slovo je bilo težko, ganljivo in ni manjkalo niti solz. Zbralo se veliko članic in članov, ki so se želeli posloviti od nje. Pripravila je lep poslovilni govor, sladice in pijačo. Čas s klepetom in druženjem nam je prehitro minil.

Osebnostno sem se potrudil, da ji pri odločitvi nismo povzročali težav. Kajti priložnost zamujena ne vrne se nobena in vesel sem, da je za Janjo nova izkušnja, pred njo pa novi izzivi v daljni Angliji. Na novem delovnem mestu ji želim veliko lepega in

dobrega, da se bo počutila prijetno in veselo ter da ji bo uspelo doseči vse cilje, ki si jih je zadala. Prepričan sem, da bo vsa nova znanja, navade in izkušnje, ki si jih je pridobila v društvu, znala uporabiti na novem delovnem mestu.

Franc Forštner

Poslovili smo se od Janje.

Draga Janja!

Tudi jaz se ti iz srca zahvaljujem, da si delo v društvu v času moje porodniške odsotnosti opravljala odgovorno in vestno. Tako sem se lahko brez skrbi posvetila družini. Vesela sem, da sva nekaj mesecev delali skupaj in da sem spoznala dobro prijateljico ter prijetno sogovornico.

Na novi življenjski poti ti želim obilo sreče, čudovitih izkušenj in novih izzivov!

Urška Jakop

Spoštovani gospod predsednik Franc Forštner!

Ob okroglem jubileju Vam izrekamo iskrene čestitke in Vam želimo obilo zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva.

Zahvaljujemo se Vam za vaš trud, čas in vso pomoč, ki jo namenjate društvu.

Člani MDGN Velenje

Likovna kolonija gluhih in naglušnih 2018

Likovno kolonijo gluhih in naglušnih vsako leto organizira drugo društvo. Lani sem se prvič udeležila likovne kolonije, ki jo je organiziral MDG Ljubljana, in takoj sem bila polna idej in želje, da bi nekaj podobnega organizirali tudi mi, v društvu v Kopru. Na mojo pobudo, da sem lahko mentorica, smo kolonijo navsezadnje le organizirali v Društvu gluhih in naglušnih Južne Primorske (DGN JP).

Ustvarjalni zanos v društveni dvorani DGN JP v središču Kopra (foto: Nika Korsič)

Tridnevne kolonije se je udeležilo deset članov društev iz vse Slovenije. Udeležencem smo, kar se tiče ustvarjanja, pustili odprte roke, čeprav je bilo zaželeno, da slikajo nekaj na temo Kopra. Nekateri so se odločili za motive mesta in slikali na prostem, drugi so se pa prepustili domišljiji in naslikali ali narisali nekaj čisto po svoje. Slikali so lahko na terenu ali v društveni dvorani.

Udeleženci so uporabljali različne likovne tehnike in ustvarjali z različnimi barvami in materiali. Nekateri so se odločili za akril na platnu, drugi za suhe ali oljne paste, akvarele ali barvice na papirju ...

Prvi dan smo udeležence sprejeli in jih peljali po Kopru, jim razkazali znamenitosti in povedali nekaj o zgodovini tega največjega obmorskega mesta. Imeli so možnost brezplačnega ogleda Pokrajinskega muzeja Koper in Mestnega stolpa – zvonika. Nastanitev smo organizirali v novejšem Hostlu Museum, ki je v samem središču mesta, s pogledom na morje. V hostlu so udeleženci imeli tudi zajtrk, večerjali pa smo v piceriji Atrij, prav tako v samem

središču mesta. Vmes smo morebitno lakoto potešili s sendviči. Drugi dan so udeleženci ustvarjali, kakor so želeli. Prišla je tudi snemalna ekipa s Spletne TV, s katero smo posneli zanimive izjave in prispevke udeležencev. Bilo je res pestro in zabavno! Tretji dan so umetniki dokončevali svoja dela, posneli smo še zadnje izjave in zgodaj popoldne se je kolonija končala. Podelili smo priznanja, se malo pozabavali in »posladkali« s pico, nato pa je vsak odšel svojo pot. Upam, da so se udeleženci naučili kaj novega in stkali nova poznanstva ter da so z likovne kolonije odšli bogatejši za lepo in novo izkušnjo.

Likovna kolonija je bila zame neprecenljiva izkušnja, na kateri sem se naučila veliko novih stvari tudi s področja likovnih tehnik in raznih umetniških trikov. Naučila sem se še več znakovnega jezika, ki sem ga s pridom intenzivno uporabljala vse tri dni. Bilo je naporno, ampak čudovito.

Skupinska slika udeležencev Likovne kolonije gluhih in naglušnih 2018 (foto: Sabina Hmelina)

Vsem udeležencem iskreno čestitam in se zahvaljujem za sodelovanje. Za to lepo priložnost, da sem bila lahko mentorica, se zahvaljujem DGN JP, sekretarki Sonji Bordon za zeleno luč in vsestransko pomoč pri uresničitvi projekta, predsednici društva Darji Mujkanović za spodbudo, ZDGNS, posebno Antonu Petriču, pa za pomoč pri organizaciji kolonije. Zahvaljujem se tudi JSKD Izola oziroma koordinatorici Niki Pegan, da smo lahko likovna dela razstavili v Sončni dvorani v Izoli.

Nika Korsič

Državno prvenstvo gluhih v balinanju

V soboto, 8. septembra 2018, je potekalo državno prvenstvo gluhih v balinanju ekipno (moški in ženske), ki ga je organiziralo Društvo gluhih in naglušnih Podravja Maribor skupaj v sodelovanju s Športno zvezo gluhih Slovenije. Na prvenstvo se je prijavilo sedem moških ekip in pet ženskih ekip iz DGNP Maribor, DGN Južne Primorske Koper, DGN Celje, MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče, DGN Ljubljana, MDGN AURIS Kranj in MDG Ljubljana. Tehnični delegat Športne zveze gluhih Slovenije je bil Robert Žlajpah. Tekmovanje je potekalo na štirih igriščih Balinarskega društva Angela Besednjaka. Sodnika sta bila Delija Šačiri in Dardo Kovačič. Tekmovalci so se zbrali ob 7.30 in se okrepčali s hrano in napitki, ki jih je pripravilo osebje Balinarskega društva Angela Besednjaka ob dogovoru z našim društvom. Najprej je bil pregled prisotnosti prijavljenih ekip in tekmovalcev, nato pa javno žrebanje skupin in stez. Slavnostno odprtje sem vodil kot strokovni delavec – sekretar društva in predsednik Sveta invalidov Mestne občine Maribor ter podpredsednik športne sekcije DGNP Maribor, navzoče pa sta pozdravila predsednica Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor Ernestina Savski in Robert Žlajpah, tehnični delegat Športne zveze gluhih Slovenije. Ves program in slovensko himno je tolmačila v znakovni jezik tolmačka Marija Koser.

Tekmovanje je potekalo v pozitivnem športnem vzdušju in ob glasnem navijanju številnih navijačev. O naslovu državnih prvakov med moškimi so odločile finalne tekme. Državni prvak gluhih v balinanju ekipno za leto 2018 je med moškimi postal DGN Ljubljana, med ženskami pa MDGN AURIS Kranj.

Poudariti je treba srčnost mariborske moške ekipe, ki je po izredno napeti finalni tekmi za tretje mesto zmagala in tako po več kot desetletju prvič osvojila bronasto medaljo. Člani DGNP Maribor so se zasluzeno veselili odličnega rezultata in pokala, ki so ga ponosno dvignili ob razglasitvi rezultatov. Hvala vsem navijačem za glasno podporo in spodbujanje.

Slavnostna podelitev pokalov in medalj je potekala ob razglasitvi rezultatov vseh ekip. Vodil sem jo ob prisotnosti Roberta Žlajpaha in predsednice društva Ernestine Savski, ki sta vsem zmagovalcem podelila pokale in medalje. Vsem zmagovalcem iskreno čestitamo.

Iskreno se zahvaljujemo Balinarskemu društvu Angela Besednjaka za vso pomoč pri izvedbi državnega prvenstva gluhih v balinanju.

Milan Kotnik
Fotografije: Andrej Vivod

Uvrstitev	Dobitniki pokalov pri moških	Dobitnice pokalov pri ženskah
1. mesto	DGN Ljubljana	MDGN AURIS Kranj
2. mesto	MDG Ljubljana	MDG Ljubljana
3. mesto	DGNP Maribor	DGN Južne Primorske Koper

Dobitniki in dobitnice pokalov skupaj z organizatorji prvenstva

Marino Kegl, zmagovalec članskega teniškega prvenstva

Predzadnji konec tedna v septembru je v Krškem potekalo odprto člansko teniško prvenstvo, ki ga je organizirala Teniška zveza Slovenije.

Marino Kegl, najboljši slovenski gluhi teniški igralec, član Železničarskega teniškega kluba Maribor, je dvignil pokal za zmagovalca, saj je dosegel svojo prvo zmago med slišječimi na članskih turnirjih.

V četrtfinalu je premagal Jerneja Mlakarja (SGRAD) s 6 : 4, 6 : 4, napredoval v polfinale, se pomeril z branilcem naslova Maticem Sotlerjem (KRŠKO) in ga premagal s 4 : 6, 7 : 5 in 6 : 2 ter se uvrstil v finale. Tam je Marka Novaka (OTOČEC) v dveh nizih ugnal z rezultatom 6 : 3 in 7 : 5.

Sabina Hmelina

Vlado Kovačič, teniški sodnik, Marino Kegl in Marko Novak

Ribiški maraton na jezeru v Zrečah

V Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče smo v soboto, 18. 8. 2018, na ribniku v Zrečah organizirali tradicionalni maraton v ribolovu za gluhe in naglušne. Zbrane je pozdravil predsednik društva **Matevž Marinko** in vodja ribičev Konjiškega društva gluhih in naglušnih **Alojz Govedič**, ki je predstavil tudi pravila tekmovanja. Prvi del tekmovanja je potekal od 8. do 12. ure, drugi del tekmovanja pa od 14. do 18. ure. Tekmovanje je potekalo tako

ekipno kot tudi posamezno. Ribolova se je udeležilo kar 19 ribičev iz vse Slovenije. Konjiško društvo je zastopalo kar pet ribičev. Domačini so ekipno in posamezno dosegli prvo mesto. Med posamezniki je zmago slavil Silvo Škerget, zmagovalno ekipo pa so sestavljali Alojz Govedič, Matevž Marinko in Silvo Škerget. Turnir je bil uspešno izpeljan, ribiči pa so skupaj ulovili 75,250 g rib.

Jaša Gačnikar

Ribiški maraton v Zrečah

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE

RAZPIS ZA UPORABO POČITNIŠKIH APARTMAJEV ZA OHRANJEVANJE ZDRAVJA IN REHABILITACIJO OSEB Z OKVARO SLUHA:

BOŽIČNO-NOVOLETNI PRAZNIKI 2018/2019 IN ZIMSKE POČITNICE 2019

Razpis se nanaša na naslednje počitniške objekte:

Božično-novoletni prazniki 2018/2019

- a) Apartmajaska hiša Kranjska Gora
- b) Moravske Toplice – apartmaji
- c) Apartmajaska hiša Piran

Zimske počitnice 2019

- a) Apartmajaska hiša Kranjska Gora
- b) Moravske Toplice – apartmaji

I. NAČIN UPORABLJANJA POČITNIŠKIH DOMOV

1. Do subvencionirane cene so upravičene osebe z okvaro sluha ter zaposleni delavci in upokojenci Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije in društev.

Članska izkaznica ni osnova za uveljavljanje subvencionirane cene. Za uveljavljanje subvencionirane cene je potrebno dokazilo o okvari sluha in plačilo članarine za tekoče leto. Dokazilo o okvari sluha je treba posredovati v matično društvo. Prav tako se članarina plačuje v matičnem društvu. Tako dokazilo o okvari sluha kakor tudi plačilo članarine mora biti vneseno v evidenco članstva.

2. Prijava uporabnikov počitniških domov poteka s prijavnimi listi, ki so priloženi k razpisu. V prijavnih listih morajo biti izpolnjeni vsi podatki.
3. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije bo na podlagi prejete prijave in upoštevanih meril uporabnika obvestila o dodelitvi termina in

mu izdala ponudbo za plačilo počitnikovanja. Po prejemu plačila na TRR ZDGNS bo Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) uporabniku poslala napotnico za letovanje in račun. Uporabnikom, ki jim termin ne bo dodeljen, bo poslala obvestilo o nedodeljenem terminu z obrazložitvijo.

4. Rezervacija in letovanje se izvedeta v skladu s Pravilnikom o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja ZDGNS.
5. Če uporabniki predčasno prenehajo uporabljati enoto ali če ne odpovejo uporabe pred prejemom ponudbe, so dolžni v celoti plačati račun. Plačilo se stornira v izjemnih primerih, s podanimi ustreznimi potrdili (11. člen Pravilnika o koriščenju in vzdrževanju objektov in ohranjanje zdravja ZDGNS).
6. V času bivanja v počitniških apartmajih prevzame uporabnik polno odškodninsko odgovornost za opremo, inventar in aparature v enoti, kot je to določeno v 18. in 19. členu Pravilnika.

V času razpisa veljajo vsa določila, ki so navedena v Pravilniku o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo ZDGNS.

Opredelitev uporabnikov je navedena v 3. členu Pravilnika o koriščenju in vzdrževanju objektov za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo ZDGNS.

DRUGO:

- možnost doplačila za posteljnino: 7 EUR
- možnost doplačila za čiščenje: 15 EUR

II. TERMINI UPORABE

Termini za nastanitev v Apartmajski hiši Piran in Apartmajski hiši Kranjska Gora ter v apartmajih Moravske Toplice

Božično-novoletni prazniki 2018/2019

1. termin: od 22. decembra 2018 do 27. decembra 2018,
2. termin: od 27. decembra 2018 do 2. januarja 2019.

Termini za nastanitev v Apartmajski hiši Kranjska Gora in apartmajih Moravske Toplice

Zimske počitnice 2019

I. del zimskih počitnic:

Zimske počitnice za območje JV Slovenije (razen občin: Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel), Koroške, Podravske, Pomurske, Savinjske in Spodnjeposavske regije:

1. termin: od 16. februarja 2019 do 20. februarja 2019,
2. termin: od 20. februarja 2019 do 23. februarja 2019.

II. del zimskih počitnic:

Zimske počitnice za območje Gorenjske, Goriške, Notranjsko-Kraške, Obalno-Kraške, Osrednjeslovenske in Zasavske regije ter občin JV Slovenije

Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel:

3. termin: od 23. februarja 2019 do 27. februarja 2019,
4. termin: od 27. februarja 2019 do 3. marca 2019

III. PREDNOSTNA MERILA

Pri izboru se bodo upoštevala naslednja merila:

- osebe z okvaro sluha s šoloobveznimi otroki,
- zaposleni pri ZDGNS in v društvih s šoloobveznimi otroki,
- pogostost uporabe počitniških domov v preteklih letih,
- v času zimskih šolskih počitnic se bo upoštevala enakomerna porazdelitev po društvih.

IV. NAČIN IN ROK ZA ODDAJO PRIJAV NA RAZPIS

Prijave se zbirajo na ZDGNS, Drenikova 24, Ljubljana, do 9. 11. 2018, na pravilno izpolnjenih prijavnih listih, ob upoštevanju razpisanih terminov.

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

**Pripravila:
Aleksandra Rijavec Škerl
Vodja programa ohranjanje zdravja
in rehabilitacija**

Razpisane enote

Apartmajska hiša Kranjska Gora

Naselje Slavka Černeta 11, 4280 Kranjska Gora

V domu je osem apartmajev:

Apartma 1, 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na večji pokrit balkon.

Apartma 2, 2 ležišči

Apartma ima en prostor in kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru sta manjša kuhinja z jedilno mizo in pograd.

Apartma 3, 4 ležišča

Apartma je v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru so večja kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in pograd.

Apartma 4, 4 ležišča

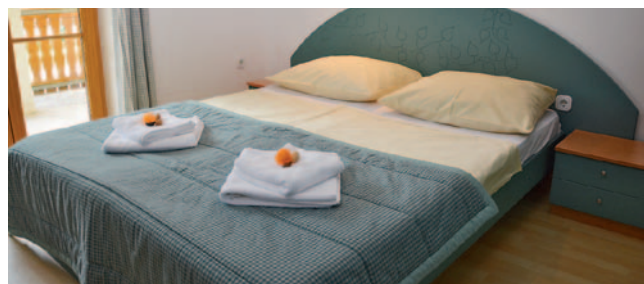
V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Iz obeh prostorov v apartmaju je izhod na večji pokrit balkon.

Apartma 5, 2 ležišči

Apartma ima dva daljša prostora in kopalnico s tuš kabino. V enem je manjša kuhinja z jedilno mizo, v drugem sta dve ležišči.

Apartma 6, 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na ločena balkona.

Apartma 7, 3 ležišča

Apartma je v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V prostoru so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče. Apartma ima izhod na balkon.

Apartma 8, 3 ležišča

V apartmaju sta manjši prostor, v katerem so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče, ter kopalnica s tuš kabino.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskimi sprejemniki in svetlobnimi zvonci ter imajo urejeno centralno ogrevanje in toplo vodo.

Izsek iz cenika Apartmajске hiše Kranjska Gora:

a) Božično-novoletni prazniki (22. 12. 2018–2. 1. 2019)

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
APARTMA št. 1 (4 ležišča)	40	60	80	90
APARTMA št. 2 (2 ležišči)	27	40	55	65
APARTMA št. 3 (4 ležišča)	40	60	80	90
APARTMA št. 4 (4 ležišča)	40	60	80	90
APARTMA št. 5 (2 ležišči)	30	45	60	70
APARTMA št. 6 (4 ležišča)	40	60	80	90
APARTMA št. 7 (3 ležišča)	35	50	70	80
APARTMA št. 8 (4 ležišča)	35	50	70	80

b) Zimske počitnice (16. 2. 2019–3. 3. 2019):

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
APARTMA št. 1 (4 ležišča)	35	55	70	80
APARTMA št. 2 (2 ležišči)	22	35	45	55
APARTMA št. 3 (4 ležišča)	35	55	70	80
APARTMA št. 4 (4 ležišča)	35	55	70	80
APARTMA št. 5 (2 ležišči)	25	40	50	60
APARTMA št. 6 (4 ležišča)	35	55	70	80
APARTMA št. 7 (3 ležišča)	30	45	60	70
APARTMA št. 8 (4 ležišča)	30	45	60	70

Opomba:

- PRIHOD OD 13. DO 15. URE, ODHOD ZADNJI DAN DO 10. URE;
- ob prihodu v Apartmajsko hišo Kranjska Gora so obvezni dokumenti izpisana napotnica in osebni;
- dokumenti vseh oseb, ki so navedene na napotnici;
- v apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici;
- osebe z okvaro sluha ne plačujejo turistične takse, za druge je turistična taksa obračunana v ponudbi;
- DDV ni obračunan na podlagi 1. odstavka 94. člena ZDDV-1.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo KRANJSKA GORA, božično-novoletni prazniki 2018/2019

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 22. 12. 2018–27. 12. 2018

2. termin 27. 12. 2018–2. 1. 2019

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo KRANJSKA GORA, zimске počitnice 2019

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 16. 2.–20. 2. 2019

2. termin 20. 2.–23. 2. 2019

3. termin 23. 2.–27. 2. 2019

4. termin 27. 2.–3. 3. 2019

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Moravske Toplice – apartmaji

Naravni park Terme 3000, Kranjčeva 12

Apartmajsko naselje Prekmurska vas

Zveza je lastnica štirih apartmajev v apartmajskem naselju Prekmurska vas, ki leži v Naravnem parku Terme 3000. Apartmaji so v štirih objektih, imenovanih Sončnica 8, Marjetica 18, Marjetica 45 in Trobentica 5. V vseh sta vgrajena televizijska indukcijska zanka za naglušne in svetlobni zvonec za gluhe osebe. Ogrevajo se z električnimi radiatorji, v njih pa sta grelnik tople vode in televizijski sprejemnik. Apartmaji so v dveh nivojih, v pritličju in mansardi.

Apartma Sončnica 8, 5 ležišč

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in enim ležiščem. V mansardnem delu je kopalnica s tuš kabino in soba, v kateri so zakonska postelja in dve ležišči. Apartma ima teraso.

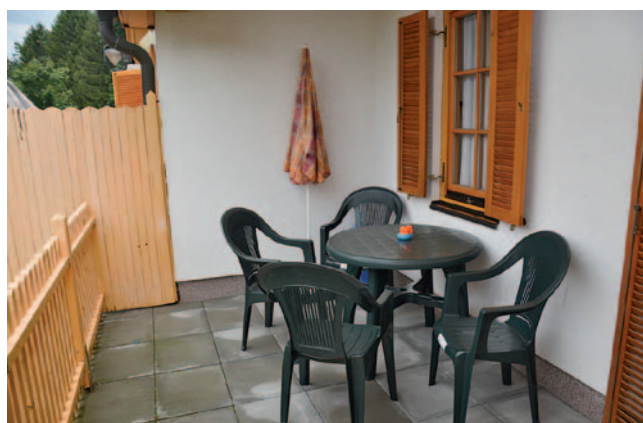

Apartma Marjetica 18, 4 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardnem delu sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Apartma Marjetica 45, 4 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardnem delu sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Apartma Trobentica 5, 3 ležišča

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi ter kopalnica s tuš kabino. V mansardnem delu oziroma na galeriji je soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Ključni apartmajev:

Ključne apartmajev dobite na recepciji Hotela Termal v Naravnem parku Terme 3000, Moravske Toplice, ob predložitvi napotnice ZDGNS za bivanje v posameznem apartmaju in predložitvi osebne dokumenta. Prav tako ključne vrnete na recepciji.

Če posameznik izgubi kartico ali ključne, v celoti poravnava stroške nakupa nove kartice in ključev.

Izsek iz cenika apartmajev Moravske Toplice:

a) Božično-novoletni prazniki (22. 12. 2018–2. 1. 2019)

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
Sončnica št. 8 (5 ležišč)	40	60	80	90
Marjetica št. 18 (4 ležišča)	35	50	70	80
Marjetica št. 45 (4 ležišča)	35	50	70	80
Trobentica št. 5 (3 ležišča)	30	45	60	70

b) Zimske počitnice (16. 2. 2019–3. 3. 2019):

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
Sončnica št. 8 (5 ležišč)	25	40	50	60
Marjetica št. 18 (4 ležišča)	20	30	40	50
Marjetica št. 45 (4 ležišča)	20	30	40	50
Trobentica št. 5 (3 ležišča)	17	27	35	45

Opomba:

- PRIHOD PO 14. URI, ODHOD ZADNJI DAN DO 11. URE;
- ob prihodu v recepcijo hotela je obvezen dokument izpisana napotnica;
- v apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici;
- osebe z okvaro sluha ne plačujejo turistične takse;
- drugi uporabniki plačajo turistično takso ob odhodu na recepciji;
- DDV ni obračunan na podlagi 1. odstavka 94. člena ZDDV-1.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo MORAVSKE TOPLICE, božično-novoletni prazniki 2018/2019

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 22. 12. 2018–27. 12. 2018

2. termin 27. 12. 2018–2. 1. 2019

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljnina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo MORAVSKE TOPLICE, zimске počitnice 2018/2019

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 16. 2.–20. 2. 2019

2. termin 20. 2.–23. 2. 2019

3. termin 23. 2.–27. 2. 2019

4. termin 27. 2.–3. 3. 2019

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

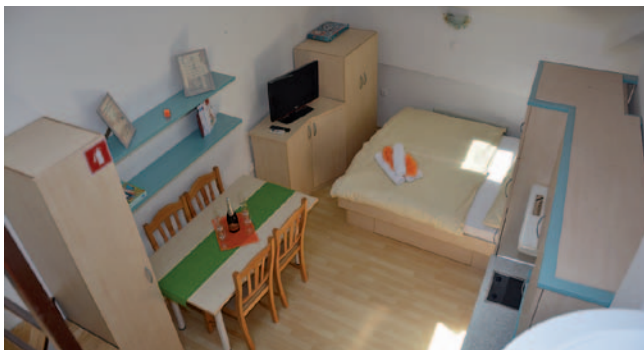
_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Apartmajska hiša Piran

Tomšičeva 29, 6330 Piran

V Piranu ima ZDGNS v lasti apartmajsko hišo, v kateri so štiri apartmaji:

Apartma 1, 4 ležišča

Apartma je v prvem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V večjem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, v katerem sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 2, 4 ležišča

Apartma je v drugem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, v katerem sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 3, 4 ležišča

Apartma je v mansardnem delu in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in zakonska postelja. Dve ležišči sta na galeriji, ki je sestavni del apartmaja.

Apartma 4, 2 ležišči

Apartma je v mansardnem delu in ima dnevni prostor, kopalnico s tuš kabino ter manjšo sobo. V dnevnem prostoru je kuhinjska niša z jedilno mizo, v manjši sobi pa zakonska postelja.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskimi sprejemniki in svetlobnimi zvonci ter imajo urejeno ogrevanje in toplo vodo.

Izsek iz cenika Apartmajске hiše Piran:

Božično-novoletni prazniki (22. 12. 2018–2. 1. 2019)

Apartma	Upravičenci/noč	Drugi uporabniki/noč	Podporni člani/noč	Zunanji uporabniki/noč
APARTMA št. 1 (4 ležišča)	25	40	50	<60
APARTMA št. 2 (4 ležišča)	25	40	50	<60
APARTMA št. 3 (4 ležišča)	30	50	60	<70
APARTMA št. 4 (2 ležišči)	20	30	40	<50

Opomba:

- PRIHOD OD 14. DO 17. URE, ODHOD ZADNJI DAN DO 10. URE;
- ob prihodu v Apartmajsko hišo Piran so obvezni dokumenti izpisana napotnica in osebni dokumenti vseh oseb, ki so navedene na napotnici;
- v apartmajih lahko bivajo le osebe, ki so navedene na napotnici; osebe z okvaro sluha ne plačujejo turistične takse, za druge je turistična taksa obračunana v ponudbi;
- DDV ni obračunan na podlagi 1. odstavka 94. člena ZDDV-1.

Prijavni list za program ohranjanja zdravja in rehabilitacijo PIRAN, božično-novoletni prazniki 2018/2019

Kot član DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH: _____

se prijavljam za bivanje v terminu (obkroži):

1. termin 22. 12. 2018 – 27. 12. 2018

2. termin 27. 12. 2018 – 2. 1. 2019

v apartma št. _____ .

Nosilec napotnice:

1. Ime in priimek: _____

2. Naslov: _____

3. Datum in kraj rojstva: _____

4. Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV): _____

5. Kontaktna številka: _____, e-naslov: _____

Z menoj bodo letovali še*:

Ime in priimek	Naslov	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, slišoč)

*upoštevajte omejeno število oseb, ki lahko bivajo v apartmaju.

čiščenje: DA NE

posteljina: DA NE

Datum:

Podpis:

_____

_____

Prijave lahko pošljete po pošti, telefaksu na številko 01 500 15 22, na elektronski naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jih oddate v matičnem društvu, ki bo prijavo posredovalo na ZDGNS.

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
in
Društvo gluhih in naglušnih Posavja Krško
prirejata

GLEDALIŠKI FESTIVAL GLUHIH

SOBOTA,
20. OKTOBER 2018

ob 16. uri

DOM XIV. divizije
TRG XIV. divizije 3, SENOVO

14. november – dan slovenskega znakovnega jezika

Pobuda umestitve slovenskega znakovnega jezika v Ustavo RS

Vabilo

Dokumentarni film o življenju gluhih in njihovih otrok

LASTOVKE LETAJO NIZKO

Sreda, **14. november 2018**, ob 18.00 uri

Kino Bežigrad, Linhartova cesta 11, Ljubljana

Program:

- Pozdravni nagovor, Mladen Veršič, predsednik ZDGNS
- Program ob dnevu slovenskega znakovnega jezika in podelitev posebnih priznanj
- Predvajanje dokumentarnega filma »Lastovke letajo nizko« s tolmačem in podnapisi

Po predstavitvi sledi pogostitev. Vabljeni!

Vstop je prost!

ZVEZA DRUŠTEV
GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE
DEAF AND HARD OF HEARING CLUBS ASSOCIATION OF SLOVENIA

Ljubljana, Drenikova 24, Slovenija
telefon: +386 (01) 500-15-00 ; faks: +386 (01) 500-15-22
info@zveza-gns.si ; www.zveza-gns.si ; www.facebook.com/SpletnaTV

Inštitut
slovenskega znakovnega jezika

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO